

KANKAANPÄÄN KAUPUNGIN KOULUKULJETUSOPAS

Esi- ja perusopetuksen oppilaiden koulukuljetuksia
koskevat periaatteet

Sivistyslautakunta 13.9.2022 §93 (päivitetty)

Sisällys

1. YLEISTÄ.....	3
2. KULJETUSTEN MYÖNTÄMISEN PERUSTEET	3
Koulumatkan pituus	3
Koulumatkan vaarallisuus.....	5
Koulumatkan vaikeus ja rasittavuus.....	5
A2 -kielen ja musiikkiluokilla opiskelu	5
Uskonnon ja elämänskatsomustiedon opiskelu	5
Muussa kuin lähikoulussa tai vieraassa kunnassa tai vieraasta kunnasta koulua käyvät oppilaat..	6
Yhteishuoltajuus	6
Petokyydit.....	6
Urheiluvälineet.....	6
Muut kuljetettavat (maksullinen koulukuljetus)	6
3. KOULULAISKULJETUSTEN JÄRJESTÄMISEN PERIAATTEET	7
Kuljetusten järjestäminen.....	7
Koulumatkakustannusten korvauksen maksaminen huoltajalle.....	7
Kuljetuksen odotus	7
Oppilaan sairastuminen koulupäivän aikana.....	7
Kuormitussäännökset	7
4. KOULUKULJETUKSEN HAKEMINEN	8
5. KULJETUKSEEN LIITTYVÄÄ TIETOA	8
Koulukuljetussäännöt	8
6. MUUTA HUOMIOITAVAA.....	8
Oppilaan ja huoltajan huomioitavaa.....	8
Kuljettajan huomioitavaa.....	9
Koulun huomioitavaa	9
7. ONGELMATILANTEITA.....	9
Onnettomuus.....	9
Linja-auto tai taksi ei saavu pysäkille	10
8. LUKION KOULUKULJETUKSET	11
9. YHTEYSTIEDOT	11

1. YLEISTÄ

Tässä koulukuljetusoppaassa esitetään ne perusteet, joiden mukaan Kankaanpään kaupungissa myönnetään esi- ja perusopetuksen oppilaille kaupungin kustantama koulukuljetus.

Oppaassa kerrotaan koululaiskuljetuksiin liittyvistä käytännön asioista, sekä annetaan ohjeita kuljetusten aikaiseen käyttäytymiseen ja poikkeavien tilanteiden varalta.

Lapsella on oikeus kävelymatkaan. Kouluikäisten lasten ja nuorten pitäisi liikuntasuosituksen mukaan liikkua noin 1-2 tuntia päivässä. Koulumatkojen kulkeminen kävellen tai pyöräillen edistää terveyttä ja samalla osaltaan mahdollistaa liikuntasuosituksen täyttymistä. Samalla lapsi oppii liikkumaan kotiympäristössään ja luottamaan omaan selviytymiseensä. Huoltajat ovat ensisijaisesti velvollisia opastamaan ja opettamaan lapsiaan liikkumaan turvallisesti liikenteessä. Koulut tukevat omalla toiminnallaan kotien liikennekasvatusta.

Muiden kuin kunnan kuljetukseen oikeutettujen oppilaiden huoltajat ovat itse velvollisia järjestämään lastensa kuljetukset parhaalla katsomallaan tavalla. Myös kuljetusoppilaiden vanhemmat itse voivat järjestää koulumatkat paremmin, mikäli katsovat, ettei kunnan tarjoama perustaso ole heille riittävä ja vastaavat tällöin syntyvistä kustannuksista.

Perusopetuslaissa määritellään ehdot, joiden täytyessä kunta järjestää oppilaille kuljetuksen. Kuljetus järjestetään kunnan osoittamaan lähikouluun tai esiopetuspaikkaan (perusopetuslaki 628/1998). Kuljetusta ei järjestetä päivähoitopaikkaan tai aamu- ja iltapäivätoimintaan.

2. KULJETUSTEN MYÖNTÄMISEN PERUSTEET

Koulumatkan pituus

Perusopetuslain 32 § mukaan esi- ja perusopetuksen oppilas on oikeutettu maksuttomaan kuljetukseen, jos oppilaan koulumatka on **yli 5 km**.

Lakisääteisten kuljetusten lisäksi Kankaanpään kaupunki järjestää koulukuljetuksen esikoululaisille ja peruskoulun 1. – 3. –luokkalaisille, mikäli koulumatka lähikouluun tai esiopetuspaikkaan on **yli 3 km**.

Perusopetuslain 17 §:n 2 momentin mukaiseen erityisopetukseen siirrettyjen oppilaiden koulukuljetus järjestetään tarpeen mukaan yksilökohtaisesti.

Koulumatka mitataan kotitontin portilta kaupungin osoittamaan lähikouluun tai esiopetuspaikkaan lyhintä jalankulkukelpoista ja yleisessä käytössä ympäri vuoden olevaa reittiä pitkin.

Koulumatkan mittauksessa käytetään GoogleMaps:n sekä Fonectan reitinmittausohjelmaa. Tarvittaessa tarkistusmittaus pyydetään mittaustoimistosta.

Mikäli oppilaalle myönnetään koulunkäyntioikeus muuhun kuin kaupungin osoittamaan lähikouluun, kuljetuksesta vastaavat huoltajat.

Jos esiopetukseen hakeudutaan muualle kuin kaupungin osoittamaan paikkaan, huoltajat vastaavat esiopetuskuljetuksesta.

Kaupungin velvollisuutena ei ole järjestää oppilaan koulukuljetusta koko matkalle, vaan kuljetus voidaan järjestää vain osalle matkasta. Kilometriraaja 3 km (ei koske tilapäistä kuljetustarvetta) on pisin mahdollinen omavastuumatka, jonka oppilaan tulee varautua kulkemaan omin neuvoin. Omavastuu koskee myös matkaa kuljetukselle ja takaisin.

Koulumatkan vaarallisuus

Huoltaja voi anoa oppilaan koulukuljetusta koulumatkan vaarallisuuden perusteella.

Koulumatkan vaarallisuutta arvioitaessa otetaan huomioon teiden liikennemäärät, nopeusrajoitukset ym. liikenteelliset olosuhteet. Tien vaarallisuutta mitattaessa käytetään apuna Koululiitu-ohjelmaa.

Päätöksen kuljetuksen myöntämisestä tekee sivistysjohtaja sivistyspalveluiden toimistosihteerin esityksestä ja sivistyslautakunta niissä tapauksissa, joissa Koululiitu ei määrittele tietä vaaralliseksi hakemuksessa mainitulle lapselle.

Koulumatkan vaikeus ja rasittavuus

Kaupunki järjestää oppilaalle kuljetuksen tai korvaa huoltajalle koulumatkakustannuksia, jos koulumatka oppilaan ikä ja muut olosuhteet huomioon ottaen on oppilaalle liian vaikea tai rasittava. Koulumatka saattaa olla liian vaikea oppilaan henkilökohtaiseen kehitystasoon nähden tai liian raskas, jos oppilaalla on esimerkiksi terveydellisiä esteitä kulkea koulumatka omin neuvoin.

Kuljetuksen järjestäminen koulumatkan vaikeuden tai rasittavuuden perusteella edellyttää:

- asiantuntijan lausuntoa
- lausunnosta on ilmentävä kuljetustarpeen syiden ja perustelujen lisäksi, mille ajanjaksolle edellytetään oppilaan koulukuljetuksen järjestämistä, sekä millä kulkumuodolla asiantuntija lausunnossaan suosittelee kuljetuksen tapahtuvan
- asiantuntijalausunto on toimitettava joka lukuvuosi koulukuljetusanomuksen mukana uudelleen, ellei se ole luonteeltaan pysyväislaatuinen
- sairauden takia voidaan kuljetus myöntää lääkärintodistuksen mukaisesti myös lyhyemmäksi ajaksi

Päätöksen kuljetuksen myöntämisestä tekee sivistysjohtaja sivistyspalveluiden toimistosihteerin esityksestä.

Kaupunki ei järjestä terapiakuljetuksia.

A2 -kielen ja musiikkiluokilla opiskelu

Kaupunki ei järjestä A2-kielen tai musiikkiluokilla opiskelun edellyttämiä erillisiä kuljetuksia.

Uskonnon ja elämänkatsomustiedon opiskelu

Käsitellään tapauskohtaisesti.

Muussa kuin lähikoulussa tai vieraassa kunnassa tai vieraasta kunnasta koulua käyvät oppilaat

Oppilaan käydessä huoltajan anomuksesta koulua vieraassa kunnassa tai muussa kuin kaupungin oppilaalle osoittamassa lähikoulussa, oppilaan koulukuljetuksia ei järjestetä eikä korvata.

Kankaanpäässä koulua käyvien vieraskuntalaisten oppilaiden koulumatkoja ei korvata.

Kuntien välisen sopimuksen perusteella Kankaanpäässä erityisopetuksessa käyvien vieraskuntalaisten kuljetukset järjestetään ko. sopimuksen mukaisesti.

Yhteishuoltajuus

Oppilaalla on yksi osoite, joka on merkitty väestörekisteriin ja jonka perusteella määritellään oppilaan lähikoulu. Kaupungilla ei ole velvollisuutta järjestää kuljetusta eri osoitteessa asuvan toisen huoltajan luota. Näissä tapauksissa huoltajalla on mahdollisuus anoa maksullista kuljetusta.

Petokyydit

Käsitellään tapauskohtaisesti ottaen huomioon riistanhoitopiirin, riistanhoitoyhdistyksen sekä petojen liikkeitä ja petokantoja laskevien tahojen lausunnot. Kuljetus koskee vuosiluokkien 1 – 6 oppilaita ja se voidaan myöntää ensisijaisesti syysloman ja talviloman väliselle ajalle aamun koulumatkoihin.

Päätöksen kuljetuksen myöntämisestä tekee sivistysjohtaja sivistyspalveluiden toimistosihteerin esityksestä.

Urheiluvälineet

Koulujen liikuntatunneilla tarvittavat välineet voidaan asianmukaisesti kiinnitettyinä kuljettaa koulukuljetuksen kyydissä.

Muut kuljetettavat (maksullinen koulukuljetus)

Sivistysjohtaja voi sivistyspalveluiden toimistosihteerin esityksestä hakemuksen mukaisesti myöntää maksullisen koulukuljetuksen niille oppilaille, joilla ei lain mukaan ole oikeutta koulukuljetukseen edellyttäen, että

- lain mukaiset kuljetusehdot lähes täyttyvät ja
- autossa on tilaa ja
- kuljetus on jo olemassa olevan reitin varrelta (Matkahuollon vuosilipputaksa) tai kuljetukseen lisätään toteutettavissa oleva reittimuutos (Matkahuollon vuosilipputaksa + lisäkustannukset sivistyslautakunnan päättämän taksan mukaisesti)

Sivistystoimisto laskuttaa matkat puolivuositain.

3. KOULULAISKULJETUSTEN JÄRJESTÄMISEN PERIAATTEET

Kuljetusten järjestäminen

Kuljetukset pyritään järjestämään tarkoituksenmukaisesti hyödyntäen olemassa olevaa joukkoliikennettä ja tehokkaasti ottaen huomioon voimassa oleva lainsäädäntö sekä liikenneturvallisuusasiat.

Julkisen liikenteen lisäksi kaupunki järjestää kuljetuksia, jotka ovat linja-autolla ja takseilla ajettavia reittejä. Koulumatkallaan oppilas saattaa joutua käyttämään matkasta riippuen useita eri kuljetusmuotoja.

Julkisen liikenteen vuoroissa käytetään matkakorttia, jonka koulu hankkii oppilaalle. Muilla kaupungin järjestämällä linja-auto- ja taksireiteillä ei käytetä matkakorttia, vaan näissä autoissa on kuljettajalla luettelo oppilaista, joille kuuluu kaupungin järjestämä koulukuljetus.

Kaikki kuljetusasiat hoidetaan sivistystoimiston kautta. Taksinkuljettajalla ei ole oikeutta ottaa koulukyytiin muita oppilaita kuin ne, jotka sivistystoimisto ilmoittaa kuljetukseen.

Koulumatkakustannusten korvauksen maksaminen huoltajalle

Oppilaan huoltajalle voidaan maksaa korvausta kuljetusehdot täyttävän oppilaan koulumatkakustannuksista, jos oppilaan sijoittaminen olemassa oleviin kuljetusreitteihin on hankalaa ja huoltaja pystyy hoitamaan kuljetukset. Korvaus maksetaan Verohallinnon vuosittain vahvistamien verottomien kilometrikorvausten mukaan. Kuljetusavustuksella korvataan kuljetuksista aiheutuvia menoja myös sellaisen matkan osalta, jolla oppilas ei ole mukana, jos kyseinen matka on välttämätön oppilaan kuljetuksen toteuttamiseksi ja liittyy siihen välittömästi.

Kuljetuksen odotus

Aikatauluista johtuen oppilas voi joutua odottamaan kuljetusta. Kuljetusta odottavalle oppilaalle järjestetään mahdollisuus ohjattuun toimintaan.

Odotusajat pyritään pitämään kohtuullisina.

Oppilaan sairastuminen koulupäivän aikana

Koululta otetaan yhteyttä huoltajaan oppilaan noutamiseksi kotiin ja huolehditaan myös ilmoituksesta kuljettajalle.

.

Kuormitussäännökset

Koululaiskuljetuksissa noudatetaan liikenneministeriön asetusta koulu- ja päivähoitokuljetusten kuormituksesta ja turvallisuusjärjestelyistä.

4. KOULUKULJETUKSEN HAKEMINEN

Perusopetuksen oppilaalle ei tarvitse tehdä hakemusta, jos kuljetusten myöntämisen perusteet täyttyvät. Esiopetuksen oppilaalle anotaan kuljetusta esiopetukseen ilmoittautumisen yhteydessä.

Muissa tapauksissa (esim. koulumatkan vaarallisuus, vaikeus ja rasittavuus), kuljetusta haetaan lukuvuosittain ennen kuljetustarpeen alkamista.

Kuljetukset myöntää sivistyslautakunta tai sivistysjohtaja toimivaltansa mukaisesti.

Koulukuljetusta haetaan ensisijaisesti Wilman kautta. Tarvittaessa kuljetushakemuslomakkeita saa sivistystoimistosta.

5. KULJETUKSEEN LIITTYVÄÄ TIETOA

Koulukuljetussäännöt

- Kuljettaja on koulumatkan aikana kasvatuksesta vastaava henkilö ja hänen antamia ohjeita pitää noudattaa.
- Kuljettaja saa ja hänen tulee puuttua kuljetuksen aikana tapahtuvaan häiriköintiin tilanteen vaatimalla tavalla ja tarvittaessa ilmoittaa koululle ja sivistystoimistoon asiasta.
- Vakavien ja/tai toistuvien järjestyssääntörikkomusten vuoksi koulukuljetus voidaan evätä määräajaksi.
- Huoltaja on velvollinen korvaamaan oppilaan kuljetuskalustolle aiheuttaman vahingon.
- Autossa istutaan paikallaan koko matkan ajan. Taksissa ja myös linja-autossa, joissa on turvavyöt, pidetään ne kiinni siihen asti, kunnes auto pysähtyy pysäkillä, jossa jäädään pois kyydistä.
- Pimeällä ja hämärään aikaan käytetään heijastinta, joka samalla auttaa kuljettajaa havaitsemaan pysäkillä odottajan.

6. MUUTA HUOMIOITAVAA

Oppilaan ja huoltajan huomioitavaa

- Huoltajan tulee ilmoittaa taksille, jos oppilas esim. sairastuu, eikä tarvitse koulukyytiä.
- Pidemmistä ja pysyvistä kuljetusmuutoksista huoltajan tulee ilmoittaa sivistystoimistoon.
- Taksiautoilijalle on hyvä ilmoittaa oppilaan terveydentilaa koskevista seikoista, jotka saattavat vaikuttaa kuljetuksiin.
- Oppilaan tulee olla ajoissa pysäkillä. Koulutaksin ei tarvitse odottaa oppilasta, jos hän myöhästyy taksipysäkillä.

- Oppilaan tulee käyttää pimeään aikaan heijastinta.
- Koulutaksin aikataulussa voi olla liukumaa noin 15 minuuttia myöhempään sovitusta ajasta, keliolosuhteista ym. johtuen.
- Oppilaan koulumatkaksi katsotaan hänen matkansa suorinta tietä kodin ja koulun välillä. Koulumatkaksi ei katsota sitä, että oppilas poikkeaa koulureitiltä tai ei käytä hänelle määriteltyä koulukuljetusta tai menee muuta liikennettä käyttäen muualle kuin suoraan kotiinsa. Näissä tapauksissa oppilas toimii täysin omalla/huoltajan vastuulla.

Kuljettajan huomioitavaa

- Taksi ei saa ohittaa pysäkkiä ennen sovittua aikaa, elleivät pysäkiltä tulevat oppilaat ole mukana.
- Kuljettajalle kuljetusta varten annettavat oppilastiedot ovat tarkoitettu tiedoksi ainoastaan kuljettajalle. Kuljetettaviin ja heidän perheisiinsä liittyvät asiat ovat salassa pidettävää tietoa.
- Kuljettajan tehtävänä on huolehtia järjestyksenpidosta autossa ja että oppilailla on turvavyöt kiinni.

Koulun huomioitavaa

- Rehtori huolehtii, että kuljetusten järjestelijä saa kuljetettavien kouluajat ym. tiedot ajoissa.
- Koulussa käsitellään aina lukuvuoden alussa kuljetuksiin ja liikenneturvallisuuteen liittyvät asiat.
- Koulu järjestää kuljetusoppilaiden valvonnan kuljetusten odotusaikana sekä huolehtii, että oppilaat ovat valmiina kuljetusten saapuessa.

7. ONGELMATILANTEITA

Onnettomuus

Kankaanpään kaupunki on vakuuttanut kaikki oppilaat koulussa tai koulumatkalla tapahtuvan tapaturman varalta. Vakuutus koskee varsinaista koulu-aikaa ja koulumatkaa välittömästi koulun ja kodin välillä sekä koulun järjestämiä opinto- ym. retkiä. Vakuutus korvaa tapaturman aiheuttamat hoitokulut. Koulun vakuutus ei korvaa koulumatkalla tapahtuneita esinevahinkoja.

Mikäli sattuu vakava liikenneonnettomuus, jossa tapahtuu henkilövahinkoja, vastaa poliisi tilanteen hallinnasta ja tiedottamisesta. Jos sattuu vakavuusasteeltaan lievempi onnettomuus, on liikennöitsijä velvollinen tiedottamaan koululle, sivistystoimistoon ja oppilaiden huoltajille tapahtuneesta.

Linja-auto tai taksi ei saavu pysäkille

Ajokelin ollessa erityisen huono tai muista erityisistä syistä voi joskus käydä niin, että linja-auto tai taksi ei pääse kulkemaan aikataulun mukaisesti. Oppilaan tulee odottaa pysäkillä kohtuullisen (väh. 15 min.) ajan ja jos autoa ei tule, oppilaan on parasta palata kotiin ja ottaa yhteyttä koulun kansliaan. Talviaikaan kouluauto ei aja hiekoittamatonta tai auraamatonta tietä.

8. LUKION KOULUKULJETUKSET

Lukion opiskelijan koulumatkasta säädetään laissa. Koulumatkatukea haetaan Kelalta. 1.8.2021 toiselle asteelle siirtyvien (oppivelvollisten) koulumatkakustannusten omavastuuosuus poistuu, kun koulumatka yhteen suuntaan on yli 7 km.

Opiskelijan on ensisijaisesti käytettävä julkista liikennettä. Vaihtoehtoisesti opiskelija voi käyttää koulutuksen järjestäjän järjestämää olemassa olevaa kuljetusta.

9. YHTEYSTIEDOT

Kankaanpään kaupunki / Sivistystoimisto
Kangasmoisionkatu 1 (PL 47)
38700 Kankaanpää

Honkajoen yhtenäiskoulu
Karviantie 12
38950 Honkajoki

Sivistyspalveluiden toimistos sihteeri p. 044 577 2312 tai p. 050 577 5206

Sivistysjohtaja p. 044 577 2441

Sähköposti: etunimi.sukunimi@kankaanpaa.fi

Kuljettajien yhteystiedot

<https://www.kankaanpaa.fi/varhaiskasvatus-ja-koulutus/perusopetus/koulukuljetukset/>